

Po pošti prejemam:

za
slo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravnštvu prejemam:

za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Stev. 33.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. februarja 1902.

Letnik XXX.

Laži.

Med lažmi, s katerimi izkušajo liberalci zbegati katoličane, je zopet ena, ki se je razširila po vseh liberalnih listih. V Italiji narašča krščansko-demokratsko gibanje, katero izpodmika tla socialni demokraciji. Zdaj je bilo treba proti temu najti kako sredstvo. Nasprotniki krščanstva so seveda to sredstvo tudi našli — kedar ga neki ne najdejo? — ter so poslali med svet zopet raco! . . . v katerej pravijo, da je papež proti krščanski demokraciji, da so jezuitje (!) z intrigami dosegli, da je kardinal Rampolla prepovedal duhovnikom udeleževati se tega gibanja, da ne smejo pisati v krščansko-demokratske liste itd. To je stara zvižaja nasprotnika krščanske ideje. Ker je gibanje samo na sebi tako koristno in ljudskim potrebam primerno, da proti njemu direktno ni mogoče z uspehom nastopiti, pa lažejo, da je cerkvena oblast proti njemu, seveda le zato, da bi udarili po cerkvi.

Seveda so tudi naši liberalci prinesli to laž. A izšla je iz soc. dem. lista „Avantija“, odtod se je brzojavila najprej v vse večje liberalne italijanske liste, odtod so se je polastili nemški judje itd. Tako se dela.

A vse je zlagano. Cerkvena oblast rada vidi, da se demokratično gibanje, v kolikor soglaša s krščanskimi načeli, razširja, da se ljudstvo probuja, da si ustanavlja koristna društva, da se gmotno krepi in organizira. To je sv. oče tudi v zadnji veliki okrožnici zopet proglasil. On je branil krščansko-demokracijo in njena načela pred onimi, ki imajo še zdaj pred demokratičnimi načeli neki čuden, neopravičen strah. Seveda, če bi to gibanje tu ali tam zašlo na napačno pota, bi ga bilo treba privedi zopet v pravi tir. A zdaj se sme reči, da je to mlado, silno živahno gibanje ljudstvu, cerkvi in državi le v največjo korist.

Državni zbor.

Dunaj, 9. svečana.

Boj za Celje.

Celjsko vprašanje je najnovejši dokaz, da je vse javno življenje v Avstriji še pre-

pojeno z narodno idejo, okuženo po skrajnem šovinizmu, ki kali jasen pogled ter poznavanje dejanskih razmer in potreb. Pri glasovanju o celjski postavki so stali Nemci z Italijani združeni proti Slovanom, s katerimi je glasoval edini Lupul v imenu Rumunov. Naglašal pa sem že v zadnjem poročilu, da sta nemška konservativca dr. pl. Fuchs in baron Morsey omahovala do zadnjega, in gotovo se ne motimo, ako trdimo, da sta glasovala proti svojemu boljšemu prepričanju le vsled skrajnega terorizma nemških nacionalcev. Imenovati pa bi mogli tudi ministerskega kandidata, ki je nemškim konservativcem slikal celjsko vprašanje v taki luči, da je bila postavka odklonjena. Slovenci bi torej nemškim konservativcem delali krivico, ko bi vso krivdo zvržali nanje. Mej nemškimi konservativnimi poslanci se čujejo glasovi, da ne odobrujejo postopanja svojih voditeljev v tem vprašanju. Gotovo pa je, da bi celjsko vprašanje ne napravilo toliko hrupa, ko bi bil še baron Dipauli v parlamentu.

Treba pa je poznati vse zvižaje in političke zarote, ki odločujejo v parlamentarnem življenju. Ako pazljiveje prečitamo izjave raznih nemških poslancev o dispozicijskem zakladu v proračunskem odseku ter jih uvažujemo z ozirom na njihovo stališče nasproti vladi, moramo reči, da je ta neodkritost že značaj naših parlamentarnih razmer. Že dneve in dneve so šteli glasove, da zagotovijo vladi dispozicijski zaklad, a pred volitvami hlinijo svoje opozicijsko stališče. Kako naj sodimo o takih izjavah in kaj naj rečemo o tajnih dogovorih? Vulgus vult decipi, ergo decipiat!

In približno enaki dogovori so bili merodajni pri glasovanju glede celjske gimnazije. Ali se moremo še čuditi, da vlada uporablja take slučaje, ki niso slučaj! Vlada dela z vso silo, kar je tudi njena dolžnost, da čimprej dobi proračun ter se loti zapletenih in težavnih vprašanj glede nagodbe z Ogrsko in trgovinskih pogodb. Zato je strankam samim prepustila, da najdejo pot iz opasnih prepornih vprašanj. Mi tega gotovo ne odobrujemo in ne opravičujemo,

ker vlade dolžnost bi bila, da brani in zagovarja svoj proračun. Kar velja za Opavo in Tešin, to bi moralo veljati tudi za Celje. Ali na svetu je že tako, da močnejši hitreje najde zaveznikov, nego slabjši. In tako je vlada navzlic temu, da hoče biti baje nevtralea, polagala večjo važnost na češke in poljske poslance, nego na jugoslovanske zastopnike. To nam pojasni tudi izid glasovanja. Naravno, da slovenski poslanci niso mogli molčati, ker krivica ostane krivica, četudi jej vtisnejo sto legalnih pečatov. »Slovanski centrum« in »slovensko-hrvatski klub« sta soglasno sklenila, da hočeta izvajati vse posledice in, če treba, pričeti takoj z obstrukcijo. Zagotovljena jim je bila podpora od čeških poslancev in radikalnih Rusinov. Pripravili so razne nujne predloge, s katerimi bi brez dvoma onemogočili razpravo o proračunu.

Slovensko časopisje in tudi slovenski poslanci niso nikdar odobraval obstrukcije, najmanj pa nemške, ki je bila iz trte zvita brez vsacega vzroka. Toda v tem slučaju bi bila slovenska obstrukcija le silo bran proti nasilju mogočnega nasprotnika. Javno moramo poboti »in perpetuum rei memoriam«, da je bilo glasovanje o Stürgkhovi resoluciji že pred tednom dogovorjeno mej strankami. Cehom in Poljakom naj se pusti »status quo«, a Slovenci naj plačajo račun za Miheljna. In kdor pozna razmere, mora pritrditi, da je češka gimnazija v Opavi večji »trn v nemškem mesu«, čestvar presojamo z nemškega stališča, nego takozvana slovenska v Celju. Menda je to jasno povedano za našo javnost. Toda velika večina češkega kluba, vsi agrarci in češki narodni socialisti bi bili navzlic vsej diplomaciji svojih voditeljev stali rama ob rami slovenskih poslancev. Nikar pa se ne varajmo, da bi kdo v politiki skočil levo v žrelo, za svojega — mlajšega brata!

Navzlic temu je pretela včeraj nova parlamentarna kriza. Razun štirih čeških poslancev so vsi ostali na hodnikih. Ker je bilo mnogo nemških poljskih poslancev odsotnih in so vsi slovenski poslanci zapustili dvorano, seja ni bila skoraj celo uro sklepna

ker niti 100 poslancev ni bilo v dvorani. Predsednik in strežaji so zvonili, poganjači so iskali poslancev, konečno je ob četrtna 12. uro mogel predsednik otvoriti sejo.

Ministerski predsednik je bil že v petek naznanil jugoslovanskim poslancem, da se hoče glede Celja razgovarjati z njimi. Včeraj popoldne mej sejo je dr. pl. Koerber vsprejel deputacijo. Pogajanja so trajala nad eno uro ter bila jako živahna. Vsepeh je znan. Jugoslovanski poslanci so dobili prepričanje, da vladne »dispozicije« niso take, ki bi sedaj jugoslovanske poslance silile do skrajnosti. — Celjsko vprašanje pa s tem ni še rešeno. Principiis obsta!

Vojaški novinci.

Pri vsaki razpravi o vojaških novicah se v državnem zboru ponavljajo stare, vedinoma opravičene želje in zahteve glede olajšav v vojaški službi. Noben pravi domoljub ne more biti sovražnik vojaštva. Armada je v razmerah, v katerih živimo, eden najmočnejših stebrov države in tudi velevažen pogoj državnega in družabnega reda. Nikakor pa se ne more tajiti, da tudi v armadi ni vse tako, kakor bi moralo biti. Vojaška služba je jako težko breme, katero čutijo vsi davkoplačevalci, osobito pa delavski stanovi. Najboljši mladeniči zapuste domačo hišo za več let, očetje in gospodarji zgube najkrepkejše delavce. Najhuje pa je ondi, kjer mora mlad gospodar na vaje ali edini sin v vojašnico. To so nedostatki, katere morajo grajati ljudski zastopniki. Ti v imenu prebivalstva dovoljujejo novince in novce, torej imajo tudi pravico parlamentarne kontrole. Nobena človeška naprava ni popolna, in tudi armada ne, v kateri se vrše dogodki, ki zaslužijo odločno grajo. Take napake so tudi včeraj navajali in grajali razni govorniki.

Prihodnja seja je v četrtek. Skoraj gotovo bode minister za deželno brambo odgovarjal na razne pritožbe. Nato se vrši glasovanje ter prične razprava o bosanskih železnicah.

LISTEK.

Prijazni urednik.

V veselih in žalestnih urah. — Piše Manase Gavrilovič.

(Dalje.)

Gospod J. S., brivski pomočnik v Vranjem brdu, zadnja pošta Jazbovin. — Pišete mi: »Preblagorodni, veleučeni itd., — ker me vleče ven v širni svet, in ker čutim v sebi oni neizrekljivi večni nagon, da stopim na širno polje napredka in prosvete, obračam se do Vas, visokočastiti itd. . . ter Vas prosim, da mi odgovorite na vprašanje: Ali se naj posvetim pesništvu ali izobraževalni umetnosti? Prilagam nekaj zgledov. Opozarjam Vas pri pesmi »V mraku«, da sem pri njej mislil na itd. — Risbe so moja duševna last itd. — Prilagam znamko za odgovor. . . Opozarjam, da želim biti modern vseskozi, le tega ne vem, ali naj postanem pesnik ali umetnik. . .«

Dragi prijatelj! Vi zahtevate od mene mnogo, in težko Vam ustrezem v enem samem pismu. A Vaše zaupanje je tako gniljivo, da Vam moram odgovoriti. Vi torej hočete svoj lepi brivski stan zamenjati s po-
žrtvovalno službo lepote. A Vaši pomisleki,

na katero pot da krenete, se mi zde tako uvaževanja vredni, da Vam moram s stališča moderne estetike pojasniti Vaš težavni položaj na razpotju.

Ključ za rešitev Vašega problema bi se dal po mojem mnenju najti pri Kantu. Ta mož je bil nemški mislec ali filozof, to se pravi, človek, katerega nauki so tedanji in sedanji ljudje tem bolj občudovali, čim manj so jih umeli. Sicer tudi jaz in še marsikdo drugi ne more prav umeti vsega, kar je trdil, a to nič ne dé, ker je bil nemški mislec. Ta je dejal, da se čutno spoznavanje vrši v dveh formah ali dušnih oblikah: v času in prostoru. In glejte: Pred tema dvema oblikama stojite vi, in ne veste, v katero bi se vtaknili s svojimi modernimi nazori. Čas in prostor! Meni se zdi, da imate prvega jako mnogo, a drugega nekoliko manj v vaši brivnici, in tako bi se Vam morda godilo tudi, če bi škarje zamenjali s čopičem ali s peresom.

A glejte! Na teh dveh oblikah je osnovana vsa moderna umetnost, katera Vas tako mika. In je res nekaj neskončno mikavnega v času in prostoru. Če pogledate na nebesni modri svod ali na morskno širno ravnino, ali tudi če spite za pečko ali kje drugod, Vas obdaja ta čudna dvojica, in Vi jo nehoti ra-

bite, ali pametno ali ne pametno, to je druga stvar.

Moderna doba ima tisočere opravke. Vse se vrši sicer v času in prostoru, a vse ima čisto drugi namen, ki je lahko bolj ali manj praktičen, n. pr. izdelovanje žveplenk, snajenje ulic, menjavanje denarja, vladanje držav, volitev poslancev itd. Tudi umetnost je imela do najnovejšega časa različne namene. Eni so rekli, in ti so bili, žal, klerikalci, da mora umetnost služiti v to, da se ljudstvo blaži. Zato je ta »klerikalna« umetnost izleposlovja in iz vpodabljalajočih umetnosti izključevala vse, kar more ljudstvo kvariti, kar pospešuje nenravnost in razširja surovost. Jasno je, da je ta »klerikalna« umetnost poleg časa in prostora imela še druge višje smotre, zaradi česa ni bil čist namen, izpolnjevati samo čas in prostor.

Novodobna umetnost je pa čisto izpremenila to zastarelo stališče. Ona je izčistila oblike in pojme. Iz oblik je vrgla ven vse pojme, in iz pojmov je vrgla ven vse, kar je višje, kakor namen izpolnjevati čas in prostor.

In glejte: Po tem izčiščenem nazoru deluje moderna umetnost. Slikarstvo je samo zato, da izpolnjuje prazen prostor. Koliko je praznega po hodnikih, po gled-

ščih, po sobanah, po plesiščih! Ta prazni prostor čuti v sebi neukrotno hrepenenje, da se v času izpolni. In moderna umetnost zahteva, da se izpolni z debelimi črtami, z mogočnimi lisami težke barve, s ploščami raznih bolj ali manj izraženih tako imenovanih »nians«. A izključeno je iz moderne umetnosti vse, kar bi kakorkoli spominjalo teologije, školistike, ali recimo: litanij vseh svetnikov.

In v pesništvu in v pisatelj-
ski umetnosti je isto. Nikar ne pojte »Mesijade«! To je že davnej premagano stališče. Saj naloga pesništva in pisateljstvu je samo, da izpolni čas, in sicer brez vsake primesi zunanjih, ta namen kvarečih in časovno uporabo otežujočih primesi! Glejte, kako mnogo časa imajo ljudje! Ta spi v pisarni, oni sloni v kavarni, tretji komari pri kvartah, četrta gleda ob oglu ulice zaspalo v svet. Ti ljudje imajo čas, in tega je treba izpolniti. Tisti mož, ki jim naj ta čas izpolni, ste vi. In sicer ga izpolnite s črnilom in papirjem. Bog ne daj, tem ljudem usiljevati kake visoke pojme ali jih truditi celo z nazori! Prepričan sem, da vas bodo ti ljudje, če tako nastopate proti njim, sovražili do smrti. Ne bodo Vas volili za državnega, ne za deželnega poslanca, kaj

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Petrogradu.

Sprejem nadvojvode Franc Ferdinanda v Petrogradu je bil nad vse priraden. Na kolodvoru v Petrogradu ga je sprejel car z mnogimi dvornimi dostojanstveniki. V soboto zvečer je bila visokemu gostu na čast prirejena slavnostna predstava.

Tekom sobotnega dopoldne je nadvojvoda v spremstvu generalnega adjutanta kneza Dolgorukega posetil grob carja Aleksandra III. ter položil na krsto krasen svež venec. Ob 10. uri je nadvojvoda v spremstvu grofa Nostica posetil avstro-ogersko poslanstvo, kjer ga je sprejel poslanik baron Aehrenthal s svetnikom grofom Kinskim in ostalim poslaniškim osebjem. Tekom popoldneva je posetil nadvojvoda velike kneginje in velike kneze ter zunanjega ministra grofa Lambadorfa, ki je nadvojvodo že dopoldne obiskal.

Zvečer ob 7. uri se je vršil dvorni obed, katerega se je udeležilo 70 oseb. Avstrijskemu prestolonasledniku je bil odločen prostor ob strani carice vdove. Pri tej priliki je car napil v francoskem jeziku: »Srečen, da Vas vidim v naši sredi, pijem na zdravje Nj. veličanstva cesarja in kralja Frana Josipa in na zdravje Vaše cesarske visokosti.«

Prestolonaslednik je odgovoril: V imenu Nj. veličanstva cesarja in kralja Frana Josipa in v svojem lastnem imenu se iz celega srca zahvalim Vašemu carskemu Veličanstvu za ravnokar izgovorjene, ljubeznive besede. Globoko ganjen po milostnem vsprejemu, kateri se mi je naklonil, pijem na zdravje Vašega veličanstva, Nj. carskih veličanstev carice Marije Feodorovne in Aleksandre Feodorovne kakor tudi cele carske rodbine.

Včeraj dopoldne ob 10. uri je prestolonaslednik prisostvoval sv. maši v poslaniški kapeli, potem pa sprejel delegacijo avstro-ogerskih podanikov.

O velikem političkem pomenu najnovejšega obiska pišejo »Nowosti« meji drugim: »Avstro-Ogersko moramo podpirati, ker je sila, ki loči Rusijo od ostalega germanskega sveta, in je vez mej ruskim narodom in zahodnimi Slovani. Treba je namreč vedno imeti pred očmi dejstvo, da Avstrija ni čisto nemška, marveč polslovenska država. Zedinjenje z Rusijo s stališča evropskega ravnotežja je umljivo... Politika cesarja Frana Josipa je bila napram Rusiji vedno kar najprijaznejša. Balkanska pogodba z leta 1897 potrebuje popolnitve, posebno so potrebne ožje gospodarske zveze, morda celo političko zблиžanje preko balkanske pogodbe. Rusija pa seveda

še, še celo v bolniško blagajno Vas ne bodo hoteli voliti, in Vi ne prodaste petnajst in pol izvodov svoje učene muze. Vi morate enostavno pisati brez misli in tendenc samo besede, ki izpolnjujejo prazni čas. Še celo dovtipi, pri katerih je treba nekoliko višje misliti, so izključeni.

Tako umeva svobodna umetnost vprašanje časa in prostora.

Vi hočete postati novodobni umetnik. Kot brivec se mi zdite za oboje izredno primerna oseba. Saj vi delate z milom na lice in pod nosom mogočne bele lise ter s tem izborno mašite dotični prostor. Vi delate to s toliko virtuoznostjo, kakor kažejo novodobni slikarji na platno svoje težko-belobarvane zimske pokrajine. Vi tudi veste, da mora pod vašo spretno roko čakati vsaka vaša žrtev vsaj pol ure, da jo primerno oskubete. Zato ji dotični čas krajšate z vprašanji o vremenu, o zdravju, o epidemijah in o železniških nesrečah.

Vi torej znate izborno izkoristiti čas in prostor. Zato ste rojen moderni umetnik, ne glede na to, ali se hočete posvetiti slikarstvu ali pisateljstvu.

Jaz sploh mislim, da je brivec najboljši uzor za modernega umetnika, naj li ta išče svojih lavorik na tem ali onem polju.

In to sem vam hotel povedati v tolažbo za vašo skrupuloznost. Sicer pa storite, kar hočete! Ker nisem umetnik, ne smem z Vami tratiti niti časa niti prostora.

Vaš
prijazni urednik.
(Dalje ob priliki.)

obenem spoštuje obveznosti Avstro-Ogerske napram drugim državam in noče izvajati nikakega pritiska na njeno slobodno voljo.*

Iz državnega zbora.

Poslanska zbornica je po dveh sejah v minulem tednu zopet nastopila počitnice. Prihodnja seja se vrši v četrtek, 18. t. m. V tej seji, tako upajo, bo rešena predloga o vojaških novicah, obenem se pa že prične razprava o državnem proračunu. Če se to zgodi, seveda še ni gotovo, ker pride mogoče na dnevni red dotične prve seje po sedanjih počitnicah še kaka druga zadeva. Vlada izrecno želi in zahteva, da se proračunska razprava prične vsaj 18. februarja. Od tega dne bo zborovala zbornica vsak teden pet dni in imela po dve seji na dan.

Vihar v hrvaškem saboru.

V sobotni seji hrvaškega sabora je povzročil velik vihar opozicijski poslanec Vinković, ki je interpeliral vlado radi raznih nepostavnosti. Interpelant je povedal vladi in njeni stranki toliko bridkih resnic, da jih je poslednja komaj sproti prebavljala. Ko jim je pa govornik jel dokazovati, da so vladinovi mnogo nevarnejši za hrvaški narod nego Mažari, ker so le hlapci poslednjih, ki ne delajo v svojo, marveč le v mažarsko korist, ter jih nažgal z mažaroni, tedaj jim je vendarle zavrela kri in jeli so rohneti proti opoziciji. Ta seveda ni molčala in vladinovi so bili še večkrat počučeni s krasnim imenom.

Poročilo, da obračun za leto 1900 sklepa z deficitom 1:7 milijona, so pa mažaronci mirno vzeli na znanje.

Angleško-burska vojska.

Angleški vojni minister je te dni podal nov dokaz, da se nahaja vojna uprava v velikih škripcih. Naročil je namreč minister, da se mora naglo manabirati novih vojakov za Južno Afriko za takojšnji odhod. To je pa dožal, da Angleška še noče odnehati, da nujno potrebuje novih vojnih moči. Kako se pač čudno ujema ta najnovejša naredba vojnega ministra z izjavami oficijoznih listov, ki so pred 14 dnevi naglašali, da se je »nabor moral ustaviti, ker se je oglasilo preveč prostovoljcev«. O popolnem uničenju burskega rodu naj pa Angleži nikar prezgodaj ne govorijo, sicer bodo tem večje njih blamaže.

Splošen lov na Deweta je sedaj zapovedal lord Kitchener. Te operacije se udeležuje kar 23 angleških oddelkov in kakor trdi list »Daily News«, je le vprašanje časa ujetje Deweta in uničenje cele njegove armade. V to svrhu se sedaj dogotavlja črta stražnic mej Heilbronom in Bethlehemom. Na majhnem, vsestranski zastraženem prostoru se moč z burskimi bojniki ne bo mogel prosto gibati in noč in dan ne bo imel miru. V pomoč angleškim četam dospe iz Anglije 5000 novih jezdecev, iz Indije pa pričakujejo celo vrsto novih poveljnikov. »Vse kaže na to, da bo v mesecih marcu in aprilu strta vsa burska moč.« Ali kali?

O burskem položaju je prejel Krüger te dni obširno uradno poročilo Schalk-Burgerja. Poročilo sklepa z zadnjim decembrom lanskega leta in pravi, da je položaj silno ugoden. Burov na bojišču je še vedno do 20.000. Njih vrste se vedno množe. Vojska bo trajala še več let. Buri se je ne ustrašijo. O miru se bodo burski generali pogajali le v sporazumu s Krügerjem in njegovimi svetovalci, ker so se pri svojedobnem razhodu zavezali, da nihče ne bo postopal na svojo roko, posebno da ne bo sklepal nikakih mirovnih dogovorov.

Londonska vlada je neki že naročila lord Kitchenerju, naj obvesti burske voditelje, da je angleška vlada voljna sprejemati eventualne mirovne predloge, če jih bodo namreč Buri res stavili.

Iz brzojavk.

Poslanec Prade namerava odločiti tudi svoj državnozborni mandat. — Zakon za varstvo predsednika pripravljajo v ameriških združenih državah. — Na Nemškem se spiritizem jako širi. Sedaj so pričeli na Nemškem z nekim »Gesundbeten«, ki je posebno razširjeno v inteligentnih krogih. Cesar je prepovedal vsem takim osebam vstop k dvoru. — V senemci so sklenili, da bodo zopet razgrajali v parlamentu. Delo jim ne diši.

— Bojkot proti Nemcem se med Poljaki silno širi. Mnogo francoskih trgovcev je prišlo na Poljsko ustanoviti trgovine. — Hrvaška regnikolarna deputacija bode imela tekmo marca več sej, v aprilu bodo skupne seje z ogersko regnikolarno deputacijo. V hrvaško regnikolarno deputacijo je sedaj prvič sprejela mandat tudi združena opozicija ter je poslala v deputacijo poslanca dr. Vrbaniča. — Ruski prestolonaslednik bode potoval v Madrid zastopat carja pri slavnostih vstoličenja. — Peticije za starostno in invaliditetno zavarovanje so se predložile avstrijski poslanski zbornici. Peticije imajo 693.007 podpisov, 1480 peticij so uložile občine, 1201 peticij društva, 408 peticij bolniške blagajne. — Delegacije in deželni zbori. Gazeta Narodowa poroča, da se sestanejo delegacije meseca maja, deželni zbori pa bodo imeli svoje zasedanje še-le meseca junija. — Naš cesar podari povodom kronanja angleškega kralja le temu svojo sliko, katero slika sedaj slikar Benzur. — Loubet pride sredi junija v Kronstadt. — Socijalnodemokratska zmagala. Pri dopolnilnih volitvah za obč. svet iz tretjega volivnega razreda v Dunajskem Novem Mestu je zmagal z malo večino soc. dem. Nelson. Zanj so glasovali tudi kršč. soc. delavci. — Justični minister je v drž. zboru izjavil, da se preiskava radi znane igre v dunajskem Jokey klubu nadaljuje. — Poslanec Cvilinski je odložil svoj državski mandat, ker bo v najkrajšem času imenovan dvornim svetnikom v naučnem ministerstvu. Tudi poslanca Romanovic in Kozlovski bode v najkrajšem času odstopila. — Demonstracije proti poljskemu plemstvu so bile v Varšavi, ker se je plemstvo udeležilo plesa pri ruskem guvernerju.

Dopisi.

K dopisu iz Device Marije v Polju z dne 7. febr. V dopisu »Od Dev. Mar. v Polju«, objavljenem v št. 31 našega lista, se nam je vrnila pomota, ki dela dopis nerazumljiv. Zato prinašamo prvi odstavek, kakor bi se imel glasiti, še enkrat: Tukajšnji začasni učitelj g. Ivan Kavčič je v pravdi s podpisanim vsled poravnave v »Slovencu« objavil sledečo »izjavo«: Ker sem zapeljan po napačni informaciji imenoval našega g. kapelana M. R. lažnika, tem potem preklicujem in obžalujem ta izraz ter izjavljam, da po prejetem pojasnilu nimam povoda dvomiti o resnicoljubnosti imenovanega gospoda. Pri D. M. v Polju, dne 9. dec. 1901.

Dne 24. jan. 1902. tedaj po preteku dobrih 6 tednov, pa je objavil g. Janko, kot goreč dopisnik v »Narodu« dopis, ki kaže njegovo doslednost in značajnost. V »izjavi« v »Slovencu« pravi: Zapeljan sem bil po napačni informaciji, da sem imenoval gosp. kapelana lažnika; v »Narodovem« dopisu pa g. Janko na podlagi ravno istih napačnih informacij priča vnovič ponavlja popolnoma izmišljeno trditev, da je kapelan pri agitaciji obrekoval učiteljestvo.

V »izjavi« pravi gosp. Janko: Izjavljam, da nimam povoda dvomiti o resnicoljubnosti imenovanega gospoda — in v dopisu v »Narodu« podtika kapelanu zopet laž, in sicer v ravno isti zadevi, glede obrekovanja učiteljestva pri volivni agitaciji, in to dvakrat v istem dopisu. Poprej obžalujete in preklicujete, sedaj isto ponavljate.

Kako naj se označi ta doslednost?

Iz Branice, 8. febr. Ker »Primorec« in »Soča« grdo obrekuje našega ljubljene kurata, pošiljam Vam sledečo pojasnilo:

»Primorec« trdi, da je naš kurat g. M. Vales računal znanemu ženinu F. U. od Kolobov samo za oklice 14 K. A pogledimo, kaj je na tem resnice! Vred št. 3 štolnih pristojbin, katere si je nasa nova duhovnja sama naložila z dnem 10. jun. 1870 in katere je potrdilo knezoškofijstvo z dnem 1. jul. 1870 št. 937, mora stranka zraven kolokov za vsak krstni, oklicni, poročni i. dr. list plačati pristojbine 4 K 20 h. Ker je dotični ženin rabil po cerkvenem pravu 3 listine, smel bi g. kurat zahtevati 12 K 60 h, a je v istini računal 10 K, ker so znašali 3 K koleki. Kdor tega ne veruje, temu je izvirno pismo na razpolago.

Dopisnik onega podlega napada v »Primorcu« se pa zelo moti, ako misli, da bo na ta način omajal našo ljubezen do g. kurata, in kličemo v spomin ono slovesno udnostno izjavo g. kuratu M. Valesu, katera se je prebrala dne 27.

maja 1900 pred cerkvijo, katero je 57 gospodarjev (od 60) podpisalo in ki ima trajno vrednost.

Izpred sodišča.

Internacionalni ponarejalec listin. Daleč po svetu je že bil okoli 49letni Franc Kadloch. Delati ne mara, zato pa prosi okoli. Po zvanju je »slikuštar«. Mož je doma iz Starega Tabora in je bil že 4krat radi ponarejanja uradnih listin kaznovan. Mož si kar sam — in pravijo, jako spretno — sestavi kako spričevalo, da ravnokar prihaja iz dela. Ponaredil je celo vrsto domovinskih listin nemških občin na češkem, a tudi mažarske listine je sestavljal, seve v taki mažarsčini, da jo noben Mažar ne razume. Podpisoval je pod listine imena, ki so v dotičnih krajih splošno neznana. Ponarejena spričevala je kazal orožnikom, da ga niso aretovali radi vagabundaze, a na Kranjskem se je Kadloch pošteno vjel. Kadloch odločno taji, da bi bil on zmožen ponarejati tako »učene stvari«, pravi, da ni zmožen tako »lepe« pisave, posebno ognjevito pa taji, da bi bil že enkrat v Cirknici zaprt. Z dolgim govorom opisuje svojo pot po Bavarskem, in pravi, da je prvič sedaj potoval skozi Kranjsko, ker se je hotel podati v Bosno k — trapistom. »Gospodje sodniki, jaz nisem nikoli trdil, da so listine pristne«, izgovarjal se je Kadloch. Kako spreten berač je bil Kadloch, dokazuje dejstvo, da je bil aretiran v trenutku, ko se je z nekim človekom kregal, da starega krajcarja ne mara v dar, ampak hoče novega. Pri Kadlochu so našli 64 K in dva zlata prstana, kar pravi, da je vse zaslužil s »slikanjem«. Strokovnjaka gg. Franke in Vesel sta spoznala, da se ponarejanje popolnoma krije s tistim ponarejanjem listin, radi katerih je bil Kadloch že kaznovan. »To ne razumem«, pravi Kadloch, »nisem strokovnjak v pisavi, a jaz jih ponaredil nisem, našel sem jih nekaj v nekem grmu, nekaj sem jih pa pustil narediti.« Svojega »fabrikanta«, ki ga že desetletje zalaga s ponarejenimi listinami, pa noče povedati. Državni pravdnik je predlagal, naj ga po prestani kazni oddado v prisilno delavnico. Kakor bi ga bil z vodo polil, tako je uplivala na Kadlocha ta izjava. On, da bi bil prisiljen delati! Pogledal je debelo sodnike, potem pa drž. pravdnika. »S tem se pa ne strinjam«, je prišel zopet »kaj pa mislite, gospodje. Na cesarja bom apeliral, in videli bomo, ako za reveže ni več pravice. Ali ne ve sodišče, da je na svetu več ponarejenih listin, nego pravih, in ravno jaz bi moral sedeti? Durchaus nicht!« Na sodni dvor ta zagovor ni nič vplival. Prisodil je Kadlochu 8 mesecev ječe in da ga ima vlada pravico oddati v prisilno delavnico. Ker je mož že od 6. nov. v zaporu, bode »sedel« nad eno leto. Kadloch je razburjen izjavil, da se bo pritožil proti taki sodbi, »ker z listinami ni nobenemu naredil krajcarja škode.«

»Daj ga malo, daj ga malo«, je na Igu v gostilni mesar Jančel dejal Ant. Štrukelj in rinil k Štrukljevi mizi Mat. Šivca. Štrukelj je Šivca res sunil na tako prijazen način, da je dobil šivca težko telesno poškodbo. Ant. Štrukelj pa danes pred deželnim sodiščem radi tega dva meseca ječe in plačati bo moral Šivcu za bolečine.

Amerikanca. 16 letni Janez Kuzman iz Dragatuša in 19 letni Jože Judnič iz Zadarce sta hotela v Ameriko brez »posa« in ne da bi zadostila vojaški dolžnosti. Janez Kuzman je pred deželnim sodiščem izjavil, da bi do nabora prišel še nazaj, in bil je oproščen, ker ima zato res še nekaj let časa. Državni pravdnik je prijavil priziv, ker je mnenja, da je Kuzman starejši. Judnič je bil obsojen v 14dnevni zapor in plačati bo moral 10 kron.

Književnost in umetnost.

»Revček Andrejček«

Je včeraj zopet napolnil gledališče. Središče zanimanja je bil g. Verovšek, ki je tudi »Revčka Andrejčka« mojsterski pogodil ter sijajno zopet dokazal svoje velike zmognosti. To je bil res zopet dober tip in le želimo, da se take uloge v narodnih igrah izroče le domačim igralcem, ki poznajo naše ljudstvo. — Jutri ob 5. uri popoldne igra g. Verovšek »Vrbna Debeluharja«.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. februarja.

Sveti oče Leon XIII. bode 20. t. m. praznoval 25letnico papeževanja. Ves katoliški svet bode ta izredni jubilej praznoval s primernimi slavnostmi, o proslavah na Slovenskem spregovorimo v kratkem.

Oficielni naslov kneginje Windischgrätz slove vsled cesarjeve odredbe z dne 22. jan. tako-le: »Svetlost gospa Elizabeta Marija kneginja Windischgrätz, rojena cesarska princezinja in nadvojvodinja

avstrijska, kraljeva princezinja Ogrska, Češka itd., cesarska in kraljeva visokost.

Jezuitski misijon. Ker je obče znani o. František Doljak S. J. vsled starosti že preveč obnemogel, ga je pristojna oblast rešila službe misijonarja. Vodil bode odsej misijone o. Jakob Verhovec, nameščen v Ljubljani (Elizabetina cesta 5), v sporazumu s svojim tukajšnjim superiorom. — Prosijo se hkrati uredništva drugih slovenskih časnikov, da blagovolijo zglasiti to spremembo.

Imenovanja v kranjskem notariatu. Pravosodni minister je imenoval notarija notarska substituta gg.: dr. Winklerja v Krki za Tržič in dr. J. Gustina v Črnomlju za Senožeče, dalje notarskega kandidata gosp. Iv. Gregorčiča v Ribnici za Žužemberk.

Goriški deželni šolski svet. Svojim zastopnikom v deželnem šolskem svetu je imenoval deželni odbor goriški mesto bivšega deželnega odbornika dr. Tume, prof. Berbuča.

Umrli je v benediktinskem samostanu v Admontu P. Leonidas Kaltenegger v 79. letu svoje starosti.

V Zatičini je umrl po kratki boleznici gosp. Jožef Karlinger, c. kr. poštar. Do svojega 90. leta je bil neutrudljiv v svoji službi, katero je vedno vestno opravljal. Pogreb je bil v ponedeljek dopoldne. Svetila mu večna luč!

Poroke. V Šempolaju se je poročil g. Fran Kosmina, c. kr. sodnijski pisarniški uradnik v Gorici z gđo. Františko Kerševanovo. — Včeraj se je poročil v tuk. stolnici gosp. Arkadij Henrik Bonfioli, tob. tovarne asistent z gđo. Adelo Kokalj, bivšo učiteljico. — Poročil se je g. Fran Planinšek, uradnik južne železnice z gđo. Eleonoro Kremžar, bivšo učiteljico.

Deželnozbornske volitve na Goriškem za izpraznjena dva mandata v sežanskem in v tolminskem političnem okraju se bodo vršile, kakor poročajo listi, prav v kratkem času.

Iz Kranjske gore se nam piše: Jožef Oman, najstarejši veteran kranjskogorskega veteranskega društva, je šel v sredo na Koroško in je v četrtek nagloma umrl. V soboto so šli društveniki veteranskega društva iz Kranjske gore s svojo društveno godbo k njegovemu pogrebu Pod Lipo na Koroško ter so pokopali z veliko slovesnostjo. Zaslužnega veterana so pokopavali č. g. župnik iz Podklostra Einspieler. Korošcem se je lepi nastop društva jako dopadel in so se jako laskavo izražali o vzornem tem društvu. Društvo se tudi zahvaljuje č. g. župniku Einspielerju za prijazni vsprejem. Rajniki se je udeležil vojne l. 1859 in 1866 ter je bil odlikovan z dvema svetinjama in z enim zaslužnim križcem. Naj mu bo zemljica lahka! Društveni načelnik g. Alojzij Peterman priporoča dragoga rajnika v blag spomin in molitev.

Liberalno poročanje. Del liberalnega slovenskega časopisja ne omenja ni z besedico nastopa poslanca Povšeta za slovensko univerzo in celjske slovenske vsporednice v proračunskem odseku, niti ne omenja njegovega nastopa za po potresu oškodovane hišne posestnike. Komentara ni treba.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja trgovske kroge, imajoče zveze z Mehiko, glede občejanja s c. in kr. poslaništvom v Mehiki, 1. da je dopise na to poslaništvo nasloviti: »Pregation J. y. R. de Austria-Hungaria in Mexico D. F.«, 2. da je pri vprašanjih o kreditnih razmerah natančno navesti ime, bivališče in stroko (branžo) tvrdke, o kateri se vpraša.

Trgovci in obrtniki, kateri imajo v Creskovcu (Srbsko) stopiti v kupčijske zveze, ali jih pa že imajo, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani važno zaupno naznanilo.

Mandat odložil je deželni poslanec kmečkih občin gradiščanskega okraja vitez Dottori, kakor pravi, vsled starosti in bolehnosti.

Predpustne zabave. Kakor vedno, je tudi včerajšnja veselica »Katol. rokod. društva pomočnikov« v Ljubljani prav dobro vspela. Vspored je bil prav izbran, prednašanje dobro, in kar je tudi posebno važno, dvorana je bila zopet natla-

čena do zadnjega kotička. Naj bi društvo le češče prirejalo družbinske večere, kajti tako se bode življenje tudi v društvu poživelo. V novih prostorih »Prvega delavskega konsumnega društva« se je včeraj razvijalo jako veselo življenje. Dokaz, da društvo trdno stoji, bila je številna udeležba pri tej »predpustni komediji«, polni raznih šal. Razširjene prostore je napolnilo okoli 300 oseb in pokazalo se, da tudi sedaj razširjeni in prav elegantno urejeni prostori skoro postanejo premajhni. Poroča se nam, da je bila včeraj tudi v »Katoliškem društvu za delavke prav prijetna zabava in da so požrtvovalne družabnice na splošno zadovoljnost izvršile nekaj primernih točk. Uprav. velikanska bi morala biti dvorana, v kateri bi naša tukajšnja društva priredila skupno zabavo — dokaz, da tudi v Ljubljani napredujemo.

Zabavni večer Meščanskega kluba se prične danes točno ob 1/8. uri zvečer v društvenih prostorih »Katoliškega doma«, na kar še enkrat opozarja odbor. Sodeluje Meščanska godba.

Smrt v valovih Kolpe. Iz Fare pri Kostelu se nam poroča: Dne 3. t. m. popoldne okoli četrte ure našla je grozno smrt v valovih Kolpe 20letna deklica Marija Grgorič iz tukajšnje župnije. Imenovana deklica je peljala po čolnu nekaj žita s Kranjske strani na Hrvaško stran v mlin. Na sredi Kolpe pa ji drog, s katerim je čoln krmarila, po nesreči pade v vodo, in tedaj je bila nesrečnica na milost in nemilost izročena Kolpi. Ljudje, ki so na bregu stali in zapazili to nesrečo, so ji kričali, naj se usede v čoln, da se ji ne bo nič žalega zgodilo (in res bi bila srečna, ko bi v čolnu ostala, ker ga je voda k bregu zanesla); a revica se je bala, da bo voda čoln zanesla na jez, kjer se gotovo prevrne, in je vsled tega skočila v vodo, kjer si pa ni mogla pomagati s plavanjem, kajti voda na tistem mestu je precej deroča, zraven pa v tem času še narzla. Nekaj časa so jo še videli na površju, a kmalu je zginila pod vodo. Šli so jo precej s čolnom iskat, a je niso še do danes našli, in je bržkone tudi ne bodo, ker je Kolpa sedaj radi južnega vremena silno narasla.

Protestantstvo v Ptuj. Včeraj je v mestni (!) glasbeni dvorani v Ptuj imel vikar Maknert protestantsko opravilo. V »Štajercu« pa ptujski Nemci priobčujejo pastirska pisma katoliških škofov.

Časnikarstvo. Vsenemški list na Sp. Štajerskem »Deutsches Wochenblatt für Untersteiermark« je prenehal izhajati. Le tako naprej!

Pisarna notarja dr. Radeya v Mariboru se, kakor poroča »Südsteier. Presse«, v kratkem zopet otvori.

Ljubljanske novice. Umrli je hišna posestnica gospa Elizabeta Kuhar. — Begunec iz Gradiške na Žabjaku. V soboto smo poročali, da so orožniki prijeli iz Gradiške ubeglega tatu Franc Zupanca. Oddali so ga sedaj dež. sodišču v Ljubljani, ker je jako sumljiv, da je na svojem begu izvršil mnogo tatvin. — Zopet Ahlinkin pes. Pes posestnice Marije Ahlin je na Karlovi cesti napal agenta Luko Zajca, ki je na psa streljal, a ga ni zadel. Šele nedavno je pes napal nekega častnika. Proti posestnici je zopet uložena ovadba in tako postane ta popadljivi pes ako drag. — Smrt alkoholika. V noči od 8. na 9. t. m. so našli na dvorišču hiše št. 52. na Poljanski cesti mrtvega delavca Alojzija Fuchsa, ki je bil znan ljubitelj žganja. Zadel ga je kap na možgane. — 32 jaje v 8 košarah je sedaj na novem Franc Jožefovem mostu. Ljubljanci ob njih zbijajo dobre in slabe dovčipe. — Našli so na Poljanski cesti srebrno žensko uro.

Vilo na Učki gori si zgradi župan iz Voloske g. dr. Stanger.

Zagorje ob Savi. V soboto popoldne je sel oženjeni delavec Franc Lavrič ob bregu Save domov. Med postajo Zagorje in Renkami začelo je drseti kamenje s kvikva ter je pobilo Lavriča na glavi tako, da je obležal v krvi nezavesten. Slučajno došla žandarmerijska patrulja je našla ponesrečenca ter ga spravila v bližnjo hišo. Prepeljali so ga v deželno bolnico, pa je malo upanja, da okreva. — Šola, ki je bila vsled

oslovskega kašlja v Toplicah in Zagorju zaprta, se zopet prične v sredo 13. t. m.

Društvo za varstvo avstrijskega vinarstva priredi v kratkem v Ljubljani zborovanje zaupnih mož, bivajočih na Kranjskem. Društvenih zaupnikov je sedaj na Kranjskem okoli 30.

Iz Kranja se nam piše: Prosimo liberalne državne poslance pojasniti, zakaj je zaveznik dr. Tavčarja in dr. Ferjančiča baron Schwegel glasoval zoper slovensko gimnazijo v Celju?

Klub malkontentov.
Napad na svate. Zadnje nedeljo minolega meseca se je poročil posestnik Fr. Cajhen iz Dragomelja pri Ihanu. Po poroki v cerkvi v Št. Jakobu ob Savi so se odpeljali svatje v Podgorico na okrepčilo. Pred odhodom od gostilne je pa fant Kokalj v družbi svojih tovarišev zahteval od ženina vsaj 4K odkupnine. Ker se želji ni ustreglo, je zagnal Kokalj snop s petrolejem polite slame konjem pod noge. Konji so se splašili in le z največjim naporom so jih še pravočasno ustavili. V nevarnosti radi ognja je bil tudi del vasi.

Iz Maribora se poroča, da je poslajpe nekdanjega okr. sodišča kupil trgovec Grubič za 110.000 K.

Požar v karlavski jetnišnici. Iz Gradca se poroča, da so imeli v soboto dopoldne ogenj v karlavski jetnišnici. Ko so jetniki šli ob 10. uri dopoldne na dvorišče na izprehod, vnelo se je v delavnici, kjer jetniki izdelujejo skatljice za žvepljenke. Ognjeglasna društva so bila hitro na mestu ter se je po velikem trudu posrežilo ogenj pogasiti, vendar je zgorelo 2000 skatljic.

Nemško gledališče v Varaždinu. V ljubljanskih nemških krogih se govori, da namerava tukajšnja nemška gledališka družba prirediti nekaj nemških predstav v Varaždinu. Pozor Varaždinci!

Nov lokalni vlak bode ob nedeljah in praznikih vozil med Mariborom in Spielfeldom. Iz Maribora se bode odpeljal ob 3. uri in ob 8. uri zvečer se bode vrnil v Maribor.

Z Reke se poroča, da je ondi bivši srbski minister Tavšanović umrl.

Regulacija hudournika Korena, ki je mnogo škode napravil Gorici, se je približala v toliko uresničenju, da je ministarstvo prošnjih goriškega magistrata ugodilo v toliko, da zahteva predložitev potrebnih načrtov za regulacijo Korena glede na gradnjo bohinjske železnice. Načrte napravi goriška železniška ekspozitura. Torej reši šele nova železnica Gorico poškodeb, katere jej dela Koren!

Samomor podčastnika. V Gorici je podčastnik Weber 47. pešpolka, ki služi pri godbi, pil strup in si prerezal vrat, ker se mu je žugalo z degradiranjem radi raznih nerednostij. Prenešli so ga iz vojašnice v vojaško bolnico, kjer je umrl. Pravijo, da je Weber že večkrat rekel, da se umrli.

Tihotapec zmrazil. Tihotapec Ivan Kersnik Chinese iz Osijaka v Reziji v Italiji, nakupil je raznega blaga na Žagi pri Srpenici in ga hotel vtihotapiti čez mejo. Med potoma pa ga je zalotil hud mraz in našli so ga zmrznjenega.

Na predvčerajšnji semenj dne 8. t. m. je bilo prignanih 615 konj in volov, 163 krav in 60 telet. Skupaj 938 glav. Kupčija je bila jako živahna, ker je prišlo veliko kupcev iz tujih dežel.

Najnovejše od raznih strani
Anzengruberjeva ustanova. Nek mecen je založil na Dunaju bogato »Anzengruberjevo ustanovo«, katere namen bo nagraditi dobre igre iz avstrijskega ljudskega življenja. — Marconijev brezžični brzojav je upeljal že na 38 vojnihih ladijah in 25 trgovskih ladijah. Ta brzojav izroči 25 besed v minuti in bode brzojavke tega sistema znatno cenejši, nego so brzojavke žičnega brzojava. — Po vodi iz Linca na Dunaj namerava priti iznajditelj »vodnih čevljev« kapitan Grossmann v osmih urah. — Bataljone mladine iz obrtniških in industrijskih podjetij snuje ogersko ministerstvo, da tako mladino disciplinira. Na Angleškem take naprave lepo pevajo. — Operaciji »Barnum & Baileyeve« zraščeni dvojčkov se je, kakor smo javili, vsled protesta »adoptivne« matere zakasnila za nekaj dni, vendar se v kratkem vrši. Ena deklica bo po operaciji gotovo umrla, drugi bodo pa ohranili živ-

ljenje. »Adoptivna« mati je zahtevala, naj se operacija kinematografsko povzame. — Tomaž Sidney Cooper, senior angleški slikarjev je umrl. — Zadrugo fotografov so ustanovili fotografi na Dunaju. — Rešila družba na Dunaju posluje sedaj na saneh. — Za preiskavanje severne luči imajo nabranih 20.000 kron. — Trdovraten samomorilec. Iz Lvova se poroča: 26letni učitelj Karol Mrzyglod si je na posebno trdovraten način končal življenje. Najprej je izpil arzenikovo zmes, ker je bil pa učinek jako počasen, je ustrelil nase iz revolverja, a se ni smrtno zadel, naposled se je obesil na kljuki sobnih vrat. Pred smrtjo je zložil smrt proslavljajočo pesem. — Telegrafično k dvoboju pozvala sta dva budimpeštanska časnikarja urednika »Oesterreichische Glaserzeitung« na Dunaju. Urednik je poziv hvaležno odklonil, značilno pa je, da je erarični brzojavni urad tako brzojavko sprejel. — 348 novih meščanov je imenovala nemška večina obč. zastopa v Budjeverciah, da si ohrani večino. Čehi so vložili pri vladi protest. — Za pospeševanje zgradbe delavskih stanovanj je dovolil 4 milijone mark državni zbor v Nemčiji. — Rim Berlinu. Z ozirom na to, da je nemški cesar poslal v dar Rimu kip Goethejev, hoče rimski obč. zastop poslati Barolinu v dar kip Dantejev. — Velikanski vihar je, kakor se poroča iz Madrida, uničil v Murciji več hiš. Ebro je na raznih mestih izstopil. — Milo podražilo se je pri 100 kg za 4 krone. — Marconi, iznajditelj brezžičnega brzojava, je bil te dni nemudoma odpoklican na Angleško. Ker bi moral peljati nevesto k altarju, je bil v nemali zadregi. Nevesta ni hotela več čakati, a Marconi se ni udal in je odpotoval. Nevesta mu je na to dala slovo. — V žalosti radi moževe smrti je v Debrečinu gospa Sipos zvekla na sredo sobe kup obleke, polila jo s petrolejem in jo zažgala. Ko so vrata udrla, se je gospa že zadušila v dimu.

Kotiček za liberalce. Sobotni »Narod« je bil všeč ljudem, ki bi radi na stroške drugih pili in jedli. »Tako je prav«, so dejali, ko so brali »Narodovo« notico o Heleni Vidali, bivši gostilničarki v »Katol. Domu«, »gostilna v »Katol. Domu« bi morala biti za to, da bi se vsak zastonj napil, plačali naj bi pa — »farji«. In zabavljali so čez »klerikalce«, ki so družega mnenja. Helena Vidali je v »Katol. Domu« prišla ob vse, kar je imela, pravi »Narod«. Naj bi povedal, kaj je »vse imela«, ko je prišla v »Katol. Dom«. Vpraša naj njene upnike. »Narod« je iz »Katol. Doma« priobčeval razne aferice, ko je pa odbor »Kat. Doma« se o raznih stvarih prepiral in storil konec »gostilniškemu delovanju« gosposdične Helene Vidali, tedaj je zopet — »Narod«, kateremu to ni prav. Kako bi se »Narodu« sploh ustreglo? Za časa volitev v peto skupino je bilo, ko je v »Katol. Dom« prišla neka družba in zahtevala pijske. Gostilničarka jim je pijačo dala, tedaj ji hišnik gosp. Kristan, pa je prišel takoj povedat v »Meščanski klub«, da dotični »gostje« hočejo piti na račun stranke. Heleni Vidali se je na to takoj opetovano povedalo, da ni za dotične žejne goste nihče nič naročil in da, ako jim kaj daje, stranka ne bo plačala. G. Štefe ji je prišel to v družbi g. Kristana parkrat povedat, a gđo. Vidali je pijačo dajala naprej, misleč si menda, »bodo že gospodje plačali«. Tako je preskrbela, da so dotični ljudje snedli in spili menda za 23 gld., a denarja ni spravila niti gostilničarka, niti kdo drugi. Račun je ostal neporavnán. Na take vrste »račune« se nihče ne ozira, ker bi se utegnili sicer strahovito množiti in bi po raznih ljubljanskih gostilnah pričeli liberalni »gostje« popivati na naš račun. Radovedni smo, če vodstvo liberalne stranke poravnava take »račune«? — »Plačane maše!« to je bil zopet članek za poštene liberalne duše. Liberalci se najprej laže, da se maše »prodajajo« v katoliški cerkvi. Vprašajte Zavdila, da vam pojasni, da mašne intencije niso nikaka »cene«, ampak samo prispevek k vzdrževanju duhovščine, ki se daje ob priliki, ko duhovnik mašuje v gotov namen. Daritev se nikdar ne proda, pač pa se sme zahtevati povračilo za fizično delo. Sicer pa je vseeno, kaj liberalci sodijo o tem. Radovedni smo, koliko mašnih intencij je že prišlo od Malovrhove roke. Zanimivo je, kako bi dr. Tavčar vzdrževal duhovščino, če bi šlo po njegovem. Torej za sv. maše bi duhovniki ne smeli jemati nič. Bero se naj odpravijo. Cerkevno premoženje se naj po nauku medernih »kristijanov« konfiscira. Tudi nabiranje miloščine je prepovedano. Zdaj nam pa povejte, dr. Tavčar in vaš vse časti vredni Malovrh, od česa naj bi pa duhovni živel v tem? Zdaj pa hočete še celibat odpraviti, da bi vsak imel kopo družine, za jesti pa nič! Dr. Tavčarju, ki ima deželno odborništvo, advokaturu, grajščino itd. — se posebno lepo poda tako »duhovito« pisanje. — Nova tiskarna, ki je dobila koncesijo v Ljubljani brez dr.

Tavčarjevega dovoljenja, dela njegovim ožjim pristašem velike skrbi. Hribar bi s to tiskarno postal neodvisen od „Naroda“. „Narod“ pravi, da ima stvar politično ozadje in da bo o njej o priliki še govoril“. Mišlimo, da dr. Tavčar ne bo imel poguma, mnogo o tem govoriti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 7. febr. *) Ni je res, da sem jaz kriv resolucije Stürgkhove glede celjskega slovensko-nemškega gimnazijskega zavoda, da sem jaz rekel štajerskemu ces. dež. namestniku, da utegnejo Slovenci biti zadovoljni s samostojno slovensko gimnazijo v Mariboru, da sem jaz zastopal to stališče tudi dne 19. januarja v Celju in da sem retiriral, ko se je meni odločno in strastno oporekalo. Res je marveč, da sem jaz zbranim slovenskim štajerskim deželnim poslancem dne 19. januarja samo poročal o nakanah nemških poslancev glede celjskega zavoda, o vsebini resolucije, katero bode poročevalec v budgetnem odseku stavil, in da je skoraj nedvomno, da bode ta resolucija sprejeta. — Poročal sem tudi, kar bi se nam vse ponudilo, ako bi se soglašali s tem, da se razpusti celjski zavod. Po tem poročilu je bila samo kratka in popolnoma mirna debata, ker vsako pogajanje v navedenem vprašanju se je smatralo kot nemogoče in nedopustno. Jaz sem bil na to pooblaščen, naznaniti merodajnim krogom vlade to stališče slovenskih štajerskih poslancev, kar sem koj drugi dan, to je ponedeljek, 20. jan. storil. S štajerskim ces. dež. namestnikom dosedaj še nisem nikdar občeval, torej tudi gledé Celjskega zavoda ne besedice govoril.

Dr. Ploj, drž. posl.

Dunaj, 10. febr. Proračunska debata v drž. zboru se prične 18. t. m. Vlada se trudi, da bi se rešil proračun še pred Veliko nočjo. Vsak teden naj bi bilo petero sej, ki bi se razdelile na dnevne in večerne seje. Tako bi bilo za proračunsko debato določenih 20 dolgih sej. Predloga o naslovu inženirjev pride v posvetovanje še-le po proračunu.

Kolin, 10. febr. Sem so prišle vesti, da je Krüger izjavil, da je ves angleški trud osamiti evropske zastopnike Burov, zamen. Burski generali, ki so na bojnem polju, se na noben način sami ne bodo dogovarjali s sovražnikom in je to že dogovorjeno. Dokler Angleška ne da prostega kabelna, o resnih mirovnihih pogajanjih ni govora.

Bruselj, 10. febr. Lord Methuen se je nesmrtno blamiral. Napadel je po noči nek transport voz ter nanj streljal. Ko ga je zavzel, spoznal je, da ni burski transport, ampak angleški.

London, 10. febr. Južno od Delagoa železnice sežgala sta Piet Viljoem in Prinsloo kljub novim čuvajnicam več angleških skladišč in sta razgnala več angleških straž.

*) Gospod dvorni svetnik nam to sporoča, sklicevaje se na § 19. tiskovnega zakona. Mi želimo, da bi v celjski zadevi stali vsi slovenski poslanci ne o m a j n o in trdno, ter da poizkusijo vse, kar bi Slovence rešilo poraza v tej velevažni stvari.

Listnica uredništva:

Prijatelj v Ustju pri Ajdovščini: Vas dopis o vipavski burji smo prinesli takoj, ko ste ga poslali. Pišite kmalu še!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetereci	Nebo	Padavina v 24 urah
8. 9. zveč.	724.4	6.1	sl. zah.	oblač.	
9. 7. jut.	728.2	3.7	sl. zah.	oblač.	2.9
9. 2. popol.	727.8	5.3			
9. 9. zveč.	726.6	2.7	sl. zah.	dež.	
10. 7. jut.	724.4	4.1	sl. sever.	dež.	15.3
10. 2. popol.	724.7	5.4	brevz.		

Srednja temperatura sobote 5.6°, normale: —0.9°.

Srednja temperatura nedelje 3.9°, norm.: —0.8°.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Dunajska borza

dne 10. februarija.

Skupni državni dolg v notah	101.25
Skupni državni dolg v srebru	101.10
Avstrijska zlata renta 4%	121.30
Avstrijska krona renta 4%	98.75
Ogerska zlata renta 4%	120.05
Ogerska krona renta 4%	97.75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1644.—
Kreditne delnice, 160 gld.	693.50
London vista	239.50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.22 1/2
20 mark	23.43
20 frankov (napoleonidor)	19.04
Italijanski bankovci	93.20
C. kr. cekini	11.31

Zahvala. 177 1-1

Podpisana rodbina izreka tem potom vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, kateri so blagovolili dne 4. svečana 1902 spremiti našega dragega nam očeta k zadnjemu počitku, najpreručnejšo zahvalo.

Zlasti pa se moramo še posebno zahvaliti prečastiti duhovščini, slav. občinskemu odboru, ki se je udeležil polnočestevilno, slavni požarni brambi in slavnemu šolskemu vodstvu, ki so skazali našemu rajncemu očetu zadnjo čast.

Dražega rajncega očeta priporočamo v blag spomin.

Škocijan, dne 7. svečana 1902.

Žalujoča rodbina Globevnik-ova.

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Preprosto uporabljen za posnemanje poljubnega lesovja pri pebištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 20 11-6

Edina zaloge na Kranjskem

Iekarna Piccoli

„pri Angelu“ 1. 2 (50-6)

Ljubljana. * Dunajska cesta

LEKARJA Piccoli-ja
v Ljubljani.
Dobiva sev lekarnah

Želodčno vino

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **Gabriel Piccoli** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštne povzetju.

Služba organista in cerkvenika

se oddá o sv. Jurju v Blagovici.

Župni urad Blagovica (p. Lukovica),

dne 5. februarija 1902. 149 4-3

Izvrsten

glasovir (Stutzflügel)

dunajske tvrdke, s sedmimi oktavami in močno donečim glasom, se prodá za 180 gld. (360 kron).

Več se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Pozlačena 159 3-2

svetilnica za večno luč

je na prodaj.

Kjé, pové upravnistvo »Slovenca«.

Vsako število

desk in tramov

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu plačilu. 124 20-8

Anton Deghenghi

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven „Figovca“

Dunajska cesta, Ljubljana.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec.

Preselitev mesnice.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem z dném 8. t. m. preselil svojo

mesnico

iz Lingerjevih ulic št. 1

na Poljansko cesto št. 75.

Prodajalo se bode samo najboljše volovsko meso.

Cene:

Sprednje meso 1 klg. K — 93 do K — 96
zadnje meso „ „ 108 „ „ 112
na dom poslano „ „ 120.

Prodajalo se bode celi dan.

S spoštovanjem

Anton Slova.

Služba vrtnarja.

Podpisano vodstvo išče poštenega, treznega, delavnega, zelenjadarstva ter cvetličarstva popolnoma zmožnega čzenjenega

vrtnarja,

kateri mora slovenski dobro pisati znati. Plača znaša 800 kron. nadomestek za kurjavo stanovanja pa 40 kron na leto, ali skupaj 70 kron na mesec. Vrh tega udobi vrtnar od skupice za iz šolskega vrta strankam odprodano zelenjavo in cvetlice 10%. Stanovanje obstoječe iz kuhinje in dveh sob mu je prosto, prosta tudi poletna zelenjava. Prednost imajo prosilci brez otrok.

Ker je službo koj po Veliki noči nastopiti, pošljejo naj prosilci svoje lastnoročno pisane, nekelekovane, pač pa s spričali opremljene prošnje prej ko mogoče podpisnemu vodstvu.

Vodstvo kranjske kmetiške šole na Grmu pri Novem mestu,

dne 8. februarija 1902.

176 2-1

Dražba

za zgradbo dvorazredne ljudske šole v Stopičah

vršila se bode

dne 13. februarija 1902 ob 10. uri dopoldne

na lici mesta. — Vsa stavba z notranjo opravo vred je proračunjena na 16.845 K 66 h. Ponudniki imajo položiti 10% kaveije.

Krajni šolski svet v Stopičah,

dne 4. februarija 1902.

Jakob Porenta, župnik,
prvosodnik.

166 3-2

Za na želodcu bolehaajoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, vživanja slabih ali težko prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja nakopali kako želodčno bolezen, kakor:

želodčni katár, želodčni krč,
želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezevanje,
naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že mnogo let preizkušeni. To je

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča in oživi prebavni organizem človeka. Zeliščino vino odstrani motenja pri prebavi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu zatro. Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je. Simptomi, kakor: glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabosti z bljuvanjem, ki se tim močneje javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pijanju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor **tesnoba, žčipanje, vtripanje sroa, brezspanje**, kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranci in pri hemeroidnih boleših, se z zeliščnim vinom časih hitro odstranijo. Zeliščino vino odstrani vsako **neprebavnost** in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebnost tvarine iz želodca in iz črev.

Medla, bleđa barva, nedostajanje krvi in oslabljenje so večinoma posledice slabega prebavljanja, nedostajanja snovanja krvi in bolezni na jetrih. Ob **nedostajanji apetita, nervozni oslabelosti in razdraženosti** in pogostem **glavobolu, nočeh brez spanja** hirajo mnogokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabei življenjski moči nov impulz. Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživilja spremembo snovij, pospešuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvarja rovo življenjsko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po gld. 1.50 in 2.— a. v. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolmini, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd., kakor tudi po vsem Avstro-Ogerskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarnе v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogerske. 672 12-12

Pred ponaredbami se svari.

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.